

Rapport

Datum: 12 oktober 1998
Rapportnummer: 1998/441

Klacht

Op 18 februari 1997 ontving de Nationale ombudsman een verzoek-schrift van de heer Ö. te Rheden, ingediend door mr. H. de Boer te Arnhem, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem), werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de namens verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps GelderlandMidden op 30 november 1995:

- hem op grond van een vage persoonsbeschrijving door een getuige, heeft verdacht van het plegen van diefstal van een sporttas; - zijn woning is binnengetrepen zonder zich vooraf te legitimeren, dereden van het bezoek te vermelden en hem toestemming te vragen; - hem voorafgaand aan het binnentreden slechts heeft gevraagd: "Waar is de tas die je gestolen hebt?", waardoor hij zich overigens gediscrimineerd voelde; - zonder toestemming een huiszoeking in zijn woning heeft verricht; - hem heeft meegenomen naar de plaats van de diefstal en hem daar publiekelijk heeft geconfronteerd met de getuige; - hem, nadat de getuige had kenbaar gemaakt dat hij verzoeker niet als de vermeende dader herkende, geen excuses heeft gemaakt. Daarnaast klaagt verzoeker erover dat de beheerder van het regionale politiekorps GelderlandMidden tot het moment dat hij zich op 18 februari 1997 tot de Nationale ombudsman wendde, niet inhoudelijk heeft gereageerd op zijn klacht van 6 juni 1996.

Achtergrond

Zie de

Bijlage Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Zij maakten van deze gelegenheid geen gebruik. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte

inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoeker deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

. De feiten

1. Op 30 november 1995, om 10.52 uur, deed de heer B. aangifte van diefstal van een sporttas op een politiebureau te Velp. In het proces-verbaal van aangifte van 30 november 1995, staat het volgende vermeld:

"Aangever: B. Ik doe aangifte van diefstal. (...) donderdag 30 november 1995, omstreeks 09.45 uur, had ik in verband met mijn verhuizing enkele goederen op het paadje van de woning, (...) gezet. Er stond onder andere een tas met kleding bij. Omstreeks 10.00 uur werd ik door een overbuurvrouw, haar naam is mij niet bekend, benaderd. Zij vertelde mij dat zij een manspersoon, vermoedelijk van Turkse afkomst, de tas met kleding had zien pakken en vervolgens met genoemde tas had zien weglopen. Ik heb haar verder niet naar een signalement gevraagd. Even daarvoor had ik namelijk een manspersoon vermoedelijk van Turkse afkomst voor de woning heen en weer zien lopen. Ik legde nadat zij mij dit vertelde de link dat het vermoedelijk dezelfde manspersoon betrof. Ik ben direct richting het postkantoor, Koningsland, gerend. Daar heb ik iemand aangesproken of hij een Turkse man met een tas had zien lopen.

Dat was het geval. Hij vertelde mij dat deze Turkse man verder het Koningsland afgelopen was. Ik ben nog voorbij het postkantoor gelopen, maar heb verder niemand gezien. Daarna ben ik weer teruggegaan. Ik heb thuis nog heel even gewacht. Daarna ben ik naar het politiebureau te Velp gegaan voor het doen van aangifte van diefstal van mijn tas met kleding."

2. In een mutatie-rapport van 30 november 1995, opgemaakt om 11.13uur door politieambtenaar D., staat onder andere het volgende vermeld:

"Melder: Z. (wonende op hetzelfde adres als aangever B.; N.o.) Vrije tekst: ziet man die dader kan aanwijzen ivm diefstal zojuist zie aang. Bps 187.273 (...) Ter plaatse afgedaan (...) Tijd opdracht: 11:12 uur Tijd ter plaatse: 11:42 Tijd vervolg: 11:55"

3. In een tweede mutatie-rapport van 30 november 1995, opgemaakt om 11.30 uur door politieambtenaar E., staat het volgende vermeld:

"Bijzonderheden: AAB (aangever/benadeelde; N.o.) had een man van verm. Turkse afkomst heen en weer zien lopen. De overbuurvrouw had een man van verm. Turkse afkomst de tas zien wegnemen. Signalement door AAB gegeven: verm. Turkse man, leeftijd tussen 45 en 50 jr., lengte 1.78 m tot 1.85m, fors postuur, bol gezicht, kort grijzend haar, ongeschoren, rookt sigaretten, droeg verm. grijze jas. Via de meldkamer tel. binnen

gekomen, dat Z. (...) weet waar de verm. verdachte woont (...) coll. zouden daar gaan kijken."

4. In een derde mutatie rapport van 30 november 1995, opgemaakt om 14.22 uur door politieambtenaar M., betreffende een melding met rapportage, staat het volgende vermeld: "Een getuige die niet met name genoemd wil worden, doch tegenover pand 32 (adres aangever; N.o.) woont, had gezien dat een kleine Turkse man de tas waarvan in bps (...) aangifte is gedaan had meegenomen. De postbode wist te vertellen dat deze Turk op de L. woont. Ter plaatse troffen wij inderdaad een Turkse man die enigszins aan signalement voldeed. Gevraagd of hij een tas had meegenomen, doch hij ontkende. Om ontkenning kracht bij te zetten trok de vrouw enkele kasten open en deed zelfs verlichting in die kasten aan om te laten zien dat daar geen tas lag. Wel oppervlakkig vanaf afstand in de kast gekeken doch niet in de kast of aan spullen in de kast gezeten. We mochten de hele woning doorzoeken zo zei de vrouw. Dit hebben we niet gedaan omdat we eerst

zekerheid wilden hebben over de verdachte. We hebben ook geen gegevens van de man opgenomen omdat we niets zeker wisten. Meneer en mevrouw wilden weten wie gezegd had dat hij dat had gedaan hen derhalve gevraagd mee te gaan dan kon hij dat zelf zien en dan wisten wij ook zeker of hij het was. Bij getuige bleek dat het niet deze man betrof derhalve de meneer weer thuis afgezet zonder dat er ook maar ergens een conflict of ongetogen woord was geweest. Verder onderzoek geen resultaat."

5. Op 29 december 1995 diende verzoeker, via zijn gemachtigde, bij de burgemeester van Rheden een klacht in over het politieoptreden.

6. Bij brief van 13 maart 1996 gaf Ba., unitchef van het district Veluwe Zoom Oost van het regionale politiekorps Gelderland-Midden een reactie op de klacht. Da, onderdeelchef van de politieregio Gelderland Midden, deelde vervolgens bij afzonderlijke brief van 13 mei 1996 aan de gemachtigde mee dat een gesprek had plaatsgevonden tussen hem en de klachtenfunctionaris en dat de klacht alsafgedaan werd beschouwd, nu de kwestie naar de mening van verzoekers gemachtigde voldoende aandacht zou hebben gekregen.

7. Per brief van 23 mei 1996 deelde verzoekers gemachtigde aan de korpsbeheerder mee dat hij geenszins van mening was geweest dat de klacht voldoende aandacht had gekregen en daarmee als afgedaan kon worden beschouwd. In aanvulling op deze brief voegde de gemachtigde bij zijn brief van 6 juni 1996 een schriftelijke reactie van verzoeker. In die reactie deelde verzoeker onder meer het volgende mee:

"Terwijl de andere (jongste) politieagent buiten stond te wachten (...) heeft de andere politieagent ondanks mijn vrouw aan hem heeft gevraagd om zich te legitimeren, heeft hij zich niet gelegitimeerd. (...) Hij (de oudste politieagent) ging zelfstandig de kasten en laden die in de woonkamer staan doorzoeken. (...) Hij ging verder de kelder doorzoeken. Toen ik naar boven ging (naar mijn slaapkamer) om mijn paspoort te halen, kwam hij ook naar mijn slaapkamer en zocht weer mijn kast door. (...) Als gewone burger, ging ik vanuit mijn respect voor politiewerk en vanuit mijn onwetendheid omtrent wat mijn rechten in deze situatie zijn met de betreffende politieagenten mee. Waarom hebben de betreffende politieagenten mij niet op de mogelijkheid gewezen? NI. dat confrontatie op het

politiebureau aangegaan kon worden. Het is een feit dat de politieagenten op grond van hun onvolledige informatieverzorging zeer onzorgvuldig hebben gehandeld. Niet elke burger weet hoe te handelen in geval van politieoptreden. (...) Ik vind het zeer onprofessioneel om de confrontatie op een

openbaar terrein, op straat te laten plaatsvinden. Mede hierdoor voel ik me in mijn waarde aangetast. Ook mijn aanzien in mijn woonplaats (klein dorp) is naar aanleiding van dit gebeuren gedeeltelijk aangetast. Ik had inderdaad verwacht dat de betreffende politieagenten me tenminste een hand zouden geven. Ze stopten voor mijn woning, ik stapte uit, dat was het dan." Daarnaast vroeg verzoekers gemachtigde in zijn brief om een reactie. Een reactie bleef uit, ondanks dat verzoekers gemachtigde de korpsbeheerder twee keer rappelleerde, waarop hij zich op 19februari 1997 tot de Nationale ombudsman wendde.

. Het standpunt van verzoeker 1. Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder

Klacht

2. In een door verzoekers gemachtigde overgelegde brief van 29december 1995 aan de burgemeester van Rheden deelde hij onder meer het volgende mee:

"Relevant in dit verband is op te merken dat klager (verzoeker; N.o.) en zijn echtgenote een van de weinige Turkse bewoners van deze woonwijk zijn." C. Het standpunt van de korpsbeheerder

1. In zijn brief van 16 februari 1998 deelde de korpsbeheerder als zijn reactie op de klacht het volgende mee:

"...Alhoewel daarvoor (voor de vertraging bij de afhandeling van de klacht; N.o.) een aantal redenen is aan te geven, kunnen deze in lang niet alle gevallen als een excuus gelden. Daarnaast ben ik van mening dat de behandeling van de klacht in de beginfase aan beide zijden kwalitatief niet van het gewenste niveau is geweest. In dat kader moet ook het niet inhoudelijk reageren op de brief van klager van 6 juni 1996 worden gezien. (...) ad A. Van klager was een méér dan vaag signalement bekend, volgens de BPS-gegevens. Men had inderdaad nog even contact kunnen hebben met de overbuurvrouw, doch gelet op de tamelijk volledige gegevens van het signalement en het feit dat de politiepraktijk leert dat in dit soort gevallen snelheid geboden is, zonder daarbij de grenzen van de zorgvuldigheid te overschrijden, ben ik van mening dat dit klachtelement ongegrond is.

Klager was vanaf dat moment verdachte; er was immers een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. ad B. De betreffende politieambtenaren waren in uniform gekleed. Hen is niet gevraagd zich te legitimeren. Mij is bekend dat dat in de praktijk ook nauwelijks gebeurt in dat soort gevallen. Dit klachtelement acht ik derhalve ongegrond. ad C. Dat klager zich gediscrimineerd *voelde* is iets waar ik geen oordeel over kan hebben. Wel denk ik dat op dat gevoel een groot deel van zijn klacht over het politieoptreden is

gebaseerd. Ik ben van mening dat klager niet gediscrimineerd is. Wel kan ik mij voorstellen dat hij de zakelijke toon als onplezierig heeft ervaren. Dat is in dergelijke onderzoeken vaak noodzakelijk om het gewenste doel te bereiken. Ook hier geldt dat grenzen niet overschreden moeten worden. Mijn oordeel is dat dat hier niet aan de orde was. Dit klachtelement acht ik derhalve ongegrond. ad D. Een 'huiszoeking' in juridische zin heeft in ieder geval niet plaatsgevonden. De betreffende politieambtenaren werden met toestemming in de woning gelaten. De echtgenote van klager opende zonder dat daarnaar werd gevraagd kasten e.d. en nodigde hen uit te zoeken. Een aanbod waarvan zij geen gebruik maakten. Dit klachtelement acht ik ongegrond. ad E. Klager is vrijwillig meegegaan naar de getuige. Zo niet dan was hij aangehouden geworden en had de confrontatie in het politiebureau plaatsgevonden. Klager bleef in het politievoertuig zitten en getuige in de woning. Onderzoeken als deze behoren tot de 'basis-politiefunctie' en worden geüniformeerd uitgevoerd. Klager is niet 'publiekelijk' geconfronteerd met getuige, reden waarom ik dit klachtelement ongegrond acht. ad F. De betreffende politieambtenaren hebben klager na afloop de hand geschud en hebben hem thuis afgezet. Met de korpschef ben ik van mening dat het maken van een excuus in dat geval niet verplicht was. Immers klager was op goede gronden verdachte en na onderzoek was hij dat niet meer. Dit klachtonderdeel acht ik derhalve ongegrond. Resumerend kom ik tot de conclusie, dat ik de klacht van de heer O. op alle onderdelen formeel gezien ongegrond acht. Wel heb ik de indruk uit de diverse stukken dat de combinatie van de persoon van de klager en de politieambtenaren niet heeft geleid tot een communicatie en invoelingsvermogen van modelniveau. Mede daarom is te betreuren, dat de formele bemiddeling in eerste instantie niet geslaagd is..."

2. De korpsbeheerder voegde bij zijn brief een ambtsbericht van 22 januari 1998 van de burgemeester van Rheden. Deze deelde daarin het volgende mee:

"...Op 30 november 1995 omstreeks 10.00 uur vond er aan de (...) een diefstal van een sporttas met kleding plaats. De tas stond op het moment van diefstal samen met enkele andere goederen op het pad van de woning in verband met de verhuizing van de eigenaar. De overbuurvrouw zag dat een kleine man van vermoedelijk Turkse afkomst de tas met inhoud pakte en ermee wegliep. De eigenaar had even daarvoor zelf een man van vermoedelijk Turkse afkomst voor de woning heen en weer zien lopen. De eigenaar concludeerde, nadat zijn overbuurvrouw hem verteld had wat zij gezien had, dat het vermoedelijk dezelfde man betrof. Hij vroeg haar verder niet naar een signalement. De eigenaar rende vervolgens direct richting het postkantoor en sprak daar iemand aan met de vraag of hij een Turkse man met een tas had zien lopen. De aangesprokene bevestigde dit en vertelde de eigenaar dat de Turkse man verder het Koningsland was afgelopen. De eigenaar trof verder echter niemand aan en is weer naar zijn huis gegaan. Daarna is hij naar het politiebureau te Velp gegaan voor het doen van aangifte. Het signalement dat de eigenaar doorgaf van de man die hij heen en weer had zien lopen luidt als volgt: vermoedelijk Turkse man, leeftijd tussen 45 en 50 jaar, lengte 1.78 tot 1.85, fors postuur,

bol gezicht, kort grijzend haar, ongeschoren, rookt sigaretten, droeg vermoedelijk grijze jas. Bij de meldkamer kwam vervolgens een telefoontje binnen dat de plaatselijke postbode wist te vertellen dat de vermoedelijke dader aan de (...) woonde. Hierop zijn de betrokken geüniformeerde politie-ambtenaren in een herkenbare politie-surveillanceauto naar genoemd adres gereden. Op aanbellen troffen zij een man aan, te weten de heer O., die enigszins voldeed aan het signalement. De heer O. werd gevraagd of hij een tas had meegenomen, waarop hij ontkennend antwoordde. De politie-ambtenaren verzochten de heer O. of zij in de woning verder konden praten. Op verzoek van beide politie-ambtenaren is de heer O. in de auto meegegaan naar eerdergenoemde getuige van de diefstal. Nadat de getuige desgevraagd meedeelde dat de heer O. niet degene was die zij de tas had zien meenemen, is de heer O. door de politie-ambtenaren weer naar huis gebracht. **3 Advies inzake de klacht** Gelet op het bovenstaande en gelet op de schriftelijke stukken en

de nadere informatie die ik heb laten inwinnen, adviseer ik u als volgt inzake de klacht. **Ad a) signalement** Uit navraag bij de betrokken politie-ambtenaren is gebleken dat zij zich niet precies herinneren op basis van welk signalement zij de heer O. als mogelijke dader hebben aangemerkt. Uit de schriftelijke stukken die u bijgevoegd aantreft kan worden afgeleid dat de betrokken politie-ambtenaren in eerste instantie zijn afgegaan op het signalement zoals dit werd gegeven door de eigenaar van de tas. De eigenaar was echter zelf geen getuige van de diefstal, hij had slechts een man voor zijn huis heen en weer zien lopen en geconcludeerd dat dit dezelfde man moet zijn geweest die volgens de overbuurvrouw de tas had weggenomen. De postbode wist vervolgens op basis van het signalement van de eigenaar te vertellen op welk adres de verdachte woonde, waarna de betrokken politie-ambtenaren naar dit adres zijn gereden. Ik ben van mening dat het van zorgvuldigheid had getuigd als beide politie-ambtenaren, voordat zij bij de heer O. hadden aangebeld, het signalement van de dader hadden geverifieerd bij genoemde overbuurvrouw. Aangezien dit niet is gebeurd en aangezien de heer O. bovendien slechts enigszins aan het signalement voldeed, ben ik van mening dat de klacht op dit onderdeel gegrond is. **Ad b) legitimatie** Artikel 2 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar luidt als volgt: De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt: a) bij optreden in burgerkleding ongevraagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en b) bij optreden in uniform, op verzoek daartoe. Vast staat dat de betrokken politie-ambtenaren gekleed waren in uniform. In dat geval is het niet noodzakelijk dat men zich ongevraagd legitimeert. Van de zijde van de politie wordt gesteld dat noch de heer O., noch zijn echtgenote om legitimatie heeft gevraagd. De heer O. stelt echter in zijn aanvullende reactie dat zijn echtgenote hier wel degelijk om heeft gevraagd. Aangezien mij niet gebleken is dat hierbij getuigen aanwezig waren en aangezien ik bovendien niet over aanvullende informatie beschik die één van beide stellingen kan ondersteunen, behoud ik mijn oordeel over dit klachtonderdeel voor. **Ad c) bejegening** Ook bij dit klachtonderdeel is sprake van tegengestelde beweringen. De heer O. stelt dat hij door de betrokken politie-ambtenaren op bitse en discriminerende toon is

bejegend (kennelijk doelt

hij hierbij met name op de bejegening door één van beide politie-ambtenaren, want in zijn aanvullende reactie schrijft hij dat hij door de oudste politieagent op een discriminerende toon is bejegend. Verder stelt de heer O. dat beide politie-ambtenaren zonder enige vorm van excuses en zonder hem een hand te geven weer zijn vertrokken. De korpschef daarentegen stelt in zijn brief van 25 september 1997 dat de presentatie van de politiemedewerkers zakelijk en direct was en dat hij zich kan voorstellen dat de heer O. (...) dit niet als vriendelijk heeft ervaren. Van een discriminerende toon was naar zijn mening geen sprake. Verder zouden de politiemedewerkers de heer O. na afloop een hand hebben gegeven en beleefd hebben gegroet. Naar de mening van de korpschef was het niet noodzakelijk om excuses aan te bieden aan de heer O. Om met dit laatste te beginnen: ik deel het oordeel van de korpschef wat dit betreft niet. Op het moment dat beide politie-ambtenaren afscheid namen van de heer O., had de confrontatie met de getuige al plaatsgevonden en was voor beide politie-ambtenaren duidelijk dat zij de heer O. niet langer als mogelijke dader konden aanmerken. Bovendien moet het voor beide politie-ambtenaren duidelijk zijn geweest dat zij de heer O. met hun optreden ongemak hadden bezorgd. In zo'n situatie vind ik het passend bij een goede functie-uitoefening als de betrokken politie-ambtenaren excuses aanbieden voor het bezorgde ongemak. Ik acht de klacht voor wat betreft het ontbreken van excuses dan ook gegrond. Voor de overige klachten over de wijze van bejegening behoud ik mijn oordeel voor, aangezien sprake is van tegengestelde verklaringen en ik niet beschik over aanvullende informatie die één van beide verklaringen kan ondersteunen. Bij het afscheid was weliswaar een getuige aanwezig (zie ook mijn reactie op onderdeel f), maar deze getuige herinnert zich niet met zekerheid of beide politie-ambtenaren de heer O. een hand hebben gegeven (ze dacht van wel). Mij is niet gebleken dat er nog andere getuigen aanwezig waren. **Ad d)**

huiszoeking Voor wat betreft het doorzoeken van het huis verschilt de verklaring van de politie ook weer met die van de heer O. Aangezien mij niet is gebleken dat hierbij getuigen aanwezig waren, behoud ik mijn oordeel wat dit klachtonderdeel betreft dan ook voor. Voor wat betreft het doorzoeken van de huisvuilcontainers zou ik het volgende willen opmerken. Hierbij was als getuige aanwezig de hierna onder f) te noemen voorbijgangster. Bij telefonische navraag heeft zij verklaard dat zij gezien heeft dat één van beide politie-ambtenaren de huisvuilcontainers die buiten stonden heeft gecontroleerd. De klacht van de heer O. is in dit opzicht

dan ook gegrond, te meer omdat de controle van de containers gebeurde nadát uit de confrontatie met de getuige was gebleken dat de heer O. niet de dader was. De betrokken politie-ambtenaar had op dat moment geen reden om alsnog de huisvuilcontainers te controleren. **Ad e) confrontatie met getuige** Het staat vast dat de politie-ambtenaren de heer O. hebben verzocht met hen mee te gaan naar de plaats waar het feit was gepleegd en dat de heer O. vrijwillig is meegereden naar de betreffende plaats. Desalniettemin mag naar mijn mening van politie-ambtenaren in zo'n situatie verwacht worden dat zij zich

realiseren welk effect deze wijze van confrontatie in het openbaar op betrokkene zou kunnen hebben en of er ook andere mogelijkheden zijn voor een confrontatie. De betrokken politie-ambtenaren hadden de heer O. moeten wijzen op de mogelijkheid dat dit ook op het politiebureau zou kunnen plaatsvinden. Ik acht de klacht op dit onderdeel dan ook gegrond. **Ad f) beroepsgeheim** De voorbijgaande buurtbewoonster die op het politiebureau Arnhem schoonmaakwerkzaamheden verricht blijkt mevrouw H. uit Rheden te zijn. Bij telefonische navraag heeft zij verklaard dat zij mevrouw O. passeerde op het moment dat deze overstuur in de deuropening van haar huis stond nadat haar echtgenoot was meegegaan in de politieauto. Wat de aanleiding van de komst van de politie naar het huis van de heer en mevrouw O. was, heeft mevrouw H. op dat moment van mevrouw O. gehoord en dus niet van één van de betrokken politie-ambtenaren. Nadat de politie-auto was teruggekeerd heeft één van de betrokken politie-ambtenaren aan mevrouw H. verteld dat de heer O. niet de dader is. Ik ben van mening dat de politie-ambtenaar in dit opzicht correct heeft gehandeld en acht de klacht op dit onderdeel dan ook niet gegrond. Tot zover mijn advies inzake de klacht van de heer O. te Rheden. Ik wil u tot slot vragen om de heer O. namens mij verontschuldigen aan te bieden voor het feit dat mijn advisering over de klacht vertraging heeft opgelopen..."

3. Voorts voegde de korpsbeheerder bij zijn brief een ambtsbericht van 25 september 1997 van de chef van het regionale politiekorps Gelderland-Midden. Deze deelde daarin het volgende mee:

"Uit het ingestelde onderzoek zijn de volgende feiten gebleken. Op 30 november 1995 vond in (...) Rheden diefstal plaats van een

sporttas met inhoud. Twee politie-ambtenaren stelden ter plaatse een onderzoek in. Door een getuige werd een signalement van de vermoedelijke dader opgegeven. Een andere getuige deelde op grond van dat signalement mede dat het vermoedelijk betrof een man die woonde op het door deze getuige opgegeven adres. De politie-ambtenaren reden, in uniform gekleed, in een opvallende politie-auto naar het opgegeven adres. Na aanbellen door de politie-ambtenaren werd de deur geopend door de klager die enigszins voldeed aan het opgegeven signalement. De politieambtenaren informeerden de klager over het doel van het bezoek en vroegen hem of hij een tas had meegenomen. Op verzoek van de medewerkers werd het gesprek in de woning voortgezet. De echtgenote van de klager opende, zonder dat zij daarom door de politie-ambtenaren werd gevraagd, enkele kasten en deed de verlichting in die kasten aan. Zij deelde mede dat de politie-ambtenaren de gehele woning mochten doorzoeken. De politie-ambtenaren gingen hier niet op in omdat zij eerst meer zekerheid wilden hebben of de klager inderdaad de verdachte was. Op verzoek van de politie-ambtenaren is de klager meegereden naar de plaats waar het feit was gepleegd voor een confrontatie met de eerdergenoemde getuige. Nadat de getuigen bevestigde dat de klager niet de verdachte was, is hij door de politie-ambtenaren naar huis gebracht. De klachtenfunctionaris, de heer Ba., heeft diverse malen getracht de klager, al dan niet middels de heer De Boer (verzoekers gemachtigde; N.o.), uit te nodigen voor een gesprek. Dit is niet gelukt, waarna de klachtenfunctionaris op 13 maart 1996 de klacht

telefonisch doorsprak met de heer de Boer. De heer De Boer verzocht, voordat een bemiddelingsgesprek met de klager zou worden gehouden, een schriftelijke reactie op de klacht aan de klager toe te zenden. De heer Ba. zond op 14 maart 1996 de schriftelijke reactie op de klacht toe aan de heer De Boer. Ook na het telefonisch aan de heer De Boer gedane verzoek te reageren op de schriftelijke reactie, bleef commentaar van de klager of zijn vertegenwoordiger uit. De chef van het district Arnhem Veluwezoom Oost berichtte bij brief van 13 mei 1996 aan de heer De Boer dat er aan de klacht voldoende aandacht was besteed en hij de klacht als afgedaan beschouwde. Indie brief werd vermeld dat indien de heer De Boer daar anders over zou denken hij in de gelegenheid was zijn klacht binnen 14 dagen wederom aan de korpsbeheerder voor te leggen. De heer De Boer deelde bij brief van 23 mei 1996 mede dat hij van mening was dat de klacht nog niet voldoende aandacht had gekregen om als afgedaan te kunnen worden beschouwd. Bij brief van 6 juni 1996 bood de heer De Boer de schriftelijke opmerkingen (aanvullende reacties) aan van de klager naar aanleiding van de reactie op de klacht.

In deze aanvullende reacties ontkent de klager aan het signalement te hebben voldaan, stelt hij dat een van de politie-ambtenaren aan een buurtbewoner inlichtingen heeft verschaft over de reden van het bezoek aan de klager, deelt hij mede dat de politie-ambtenaren zich niet hebben gelegitimeerd ondanks dat hen daarom is gevraagd, stelt hij dat een bitse toon geen subjectief gegeven is en hij wel discriminerend bejegend is, stelt hij dat een van de politie-ambtenaren wel kasten, laden en vuilcontainers zonder toestemming heeft doorzocht en dat de politie-ambtenaren niet reageerden op de vraag of hij over een huiszoekingsbevel beschikte, schrijft hij dat het zeer onzorgvuldig is geweest de confrontatie op straat plaats te laten vinden en hem niet te informeren over de mogelijkheid dit in het bureau te laten uitvoeren en ontkent hij dat de politie-ambtenaren hem een hand gaven toen zij hem na de confrontatie thuis afzetten. Ten aanzien van het klachtonderdeel dat de klager door de medewerkers op bitse en discriminerende toon te woord is gestaan, overweeg ik het volgende. De medewerkers deden een onderzoek naar een diefstal en spraken daarbij een mogelijke dader aan. De presentatie van de medewerkers was zakelijk en direct. Ik kan mij voorstellen dat de klager die, wat later bleek, geen kennis droeg van de diefstal van de tas, dit niet als vriendelijk heeft ervaren. Ik acht echter de presentatie, gegeven de omstandigheden waarmee de medewerkers te maken meenden te hebben, niet onjuist. Van een discriminerende toon, wat dit ook moge zijn, was naar mijn mening evenmin sprake. Ik acht de klacht ten aanzien van dit onderdeel ongegrond. Ten aanzien van het klachtonderdeel dat de medewerkers zonder zijn toestemming een huiszoeking hebben verricht, overweeg ik het volgende. Uit het onderzoek is gebleken dat geen huiszoeking is uitgevoerd. Deechtgenote van de klager opende zonder dat haar hierom werd gevraagd, enkele kasten en ontstak licht in kasten. Zij deelde mede dat de medewerkers alles konden doorzoeken. De medewerkers doorzochten de woning desondanks niet omdat gelet op de omstandigheden, waaronder de aard van het in onderzoek zijnde delict en er (nog) geen sprake was van ernstige bezwaren tegen de klager, zij het niet passend vonden om in de woning te zoeken, zelfs

met uitdrukkelijke toestemming van de echtgenote van de klager. Ik acht de klacht ten aanzien van dit onderdeel dan ook ongegrond. Uit het onderzoek bleek dat de politie-ambtenaren de klager hadden verzocht met hen mee te gaan naar de plaats waar het feit was gepleegd. Degene die getuige is geweest van de diefstal en

het signalement van de dader had opgegeven heeft het een en ander vanuit zijn woning waargenomen. De klager reed vrijwillig mee met de politie-ambtenaren naar de betreffende plaats. De klager bleef daar in de auto zitten en de betreffende getuige heeft ook zijn woning niet verlaten. Nadat de getuige had medegedeeld dat de klager niet de dader van het feit was, hebben de politie-ambtenaren de klager naar zijn woning teruggebracht en hebben hem bij het afscheid een hand gegeven. De politie-ambtenaren besloten in het kader van het opsporingsonderzoek terecht dat het wenselijk was de klager te confronteren met de getuige omdat die getuige noch de dader noch de klager kende en hij pas zou kunnen verklaren of de klager al dan niet degene was die hij de tas had zien wegnemen nadat hij de klager had gezien. Er bestonden na de vergelijking van de klager met het door de getuige opgegeven signalement, voldoende verdenkingen tegen de klager om hem, indien hij niet vrijwillig zou medewerken, aan te houden. In dat geval zou een confrontatie hebben plaatsgevonden in het politiebureau. Doordat de klager vrijwillig meewerkte bij het onderzoek en het een niet-ernstig misdrijf betrof, konden de politie-ambtenaren afzien van het aanhouden van de klager. Ook was het niet noodzakelijk dat een confrontatie tussen de getuige en de klager in het politiebureau zou plaatsvinden. Ik acht het onder de gegeven omstandigheden voor zowel de getuige als voor de klager het minst belastend om de confrontatie uit te voeren op de wijze zoals de politie-ambtenaren dit hebben gedaan. Nadat de getuige bevestigde dat de klager niet de verdachte was, is hij door de medewerkers weer naar huis gebracht. De medewerkers begrepen dat dit alles voor de klager zeer vervelend was. Bij het afscheid groetten zij hem en gaven hem een hand, waarna zij hun surveillance vervolgden. De klager vond het zeer vernederend dat medewerkers in uniform gekleed waren en hij met een opvallend politievoertuig werd vervoerd. Ik kan mij voorstellen dat het voor de klager een zeer onprettige ervaring was, temeer omdat later bleek dat hij niets met de diefstal van de tas te maken had. Onderzoeken als waarvan hier sprake was behoren echter tot het takenpakket van de medewerkers van de basispolitiezorg. Deze medewerkers verrichten de diensten in uniform en maken daarbij gebruik van een opvallend politievoertuig. De medewerkers hebben de klager na afloop een hand gegeven en beleefd gegroet. Omdat de politie-ambtenaren niet onjuist hebben gehandeld door de klager thuis te bezoeken was het niet noodzakelijk excuses aan te bieden aan de klager. Zowel bij de eerste benadering als nadat bleek dat de klager ten onrechte was verdacht hebben de politie-ambtenaren de klager uitleg gegeven

over de reden van het optreden. Ook hadden zij het begrip dat zij hadden voor de klager dat hij dit een zeer vervelende situatie vond, aan de klager duidelijk gemaakt. Ik acht dit onderdeel van de klacht dan ook ongegrond. Naar aanleiding van de aanvullende reactie

van de klager overweeg ik het volgende. De klager vraagt waarom hij als mogelijke dader werd gezien en benaderd, terwijl hij niet aan het signalement voldeed. Zoals hierboven reeds is beschreven waren de politie-ambtenaren van mening dat de klager in voldoende mate beantwoordde aan het door de getuige opgegeven signalement om hem te kunnen aanhouden indien hij niet vrijwillig met de politie-ambtenaren zou zijn meegegaan. Bij de confrontatie verklaarden de getuigen dat de klager niet degene was die zij beschreven. Op dat moment werd de klager door de politie-ambtenaren niet langer als verdachte aangemerkt. Ten aanzien van het verstrekken van mededelingen over het doel van het bezoek aan de klager aan een voorbijganger, overweeg ik het volgende. Niet is gebleken dat aan een voorbijganger door een van de beide politie-ambtenaren informatie is verstrekt over de reden van het optreden. Ik acht de klacht op dit onderdeel ongegrond. Ten aanzien van het klachtonderdeel dat de politie-ambtenaren zich niet hebben gelegitimeerd, overweeg ik het volgende. De politie-ambtenaren waren gekleed in uniform. In dat geval is het niet noodzakelijk zich ongevraagd te legitimeren. Aangezien noch de klager noch zijn echtgenote aan een of beide politie-ambtenaren heeft gevraagd zich te legitimeren, is dat dan ook achterwege gebleven. Ik acht de klacht op dat onderdeel ongegrond. Verder stelt de klager dat de bitse toon geen subjectief gegeven is en blijft hij er bij dat hij op een discriminerende toon bejegend is. De aanvullende reactie van de klager bevat op dit punt geen nieuwe informatie. De aanvullende reactie bevat evenmin nieuwe informatie ten aanzien van het doorzoeken van de kasten. De echtgenote van de klager heeft de kasten zelf en ongevraagd geopend. Een huiszoekingsbevel was dus ook niet nodig. Ten aanzien van het klachtonderdeel inzake de confrontatie ter

plaats en het niet aanbieden van excuses door de politie-ambtenaren aan de klager, heb ik reeds hierboven overwogen. Helaas heeft de afhandeling van deze klacht vertraging opgelopen, waarvoor de klager verontschuldiging zullen worden aangeboden..."

. De reactie van verzoeker In een brief van 3 mei 1998 deelde verzoeker als reactie op het standpunt van de korpsbeheerder, mee dat hij geen nadere aanvullingen had op de situatie zoals hij die eerder schriftelijk had weergegeven. Daarnaast gaf hij aan dat hij ten tijde van het voorval 58 jaar oud was, dat hij 1.63 meter lang is en 88 kilo weegt. Hij heeft een smal gezicht, en korte grijze haren.

. Nadere informatie van de korpsbeheerder 1. Daarnaast gevraagd verstrekte de korpsbeheerder de Nationale ombudsman een ongedateerde schriftelijke reactie van betrokken ambtenaar M. op een aantal door de klachtenfunctionaris aan hem gestelde vragen tijdens de behandeling van de klacht door de politie. De heer M. deelde daarin het volgende mee:

"...N.a.v. de persoonsbeschrijving door 3 getuigen wist de eveneens aanwezige postbode ons te vertellen dat de omschreven persoon woonachtig was op adres (...) te Rheden. Nadat bij klager is aangebeld, waarbij beide verbalisanten geheel in uniform gekleed waren en zich eveneens verplaatsten in een opvallende surv. auto, werd uitleg gegeven waarom verbalisanten aan de deur kwamen en dat wij graag binnen verder wilden praten omdat niet iedereen het hoefde te zien/horen. - Legitimatatie heeft niet plaatsgevonden

vanwege uniform + opvallend vtg. welke voor de deur stond en klager heeft ook niet verzocht om legitimatie. - Van een bitse toon was ons inziens geen sprake hoewel dit een persoonlijke opvatting is zowel van ons als van klager. - Discriminerende toon is beslist niet gebruikt. Wij, verbalisanten, zijn naar binnen gelaten nadat wij gevraagd hadden binnen te mogen praten met verdachte. Huiszoeking is niet gedaan. De vrouw van klager trok, nadat wij meedeling hadden gedaan waar klager van verdacht werd zelf alle

kasten, tassen etc. open om te laten zien dat de tas niet in de woning was. Verder dan kasten in woonkamer en de kelderkast heeft mevrouw niets geopend. Boven en in de keuken etc. zijn we niet eens geweest. Klager werd meegenomen, zonder handboeien, voor confrontatie met de 3 getuigen. Bij de confrontatie is klager in auto blijven zitten. Alle 3 getuigen waren negatief. Na negatieve confrontatie is klager naar huis terug gebracht, waarbij hem tijdens rit terug is uitgelegd waarom het zo is gelopen en dat dit erg vervelend was. Klager vertelde ten aanzien van buurt niet leuk te vinden in politie-auto te zitten. Klager derhalve opzettelijk na uitstappen hand gegeven en gegroet. Klager was op dat moment voor ons verdachte gezien verklaringen getuigen."

Beoordeling

. Ten aanzien van het aanmerken van verzoeker als verdachte

1. Verzoeker klaagt er op de eerste plaats over dat de politie hem op grond van een vage persoonsbeschrijving op 30 november 1995 heeft verdacht van het plegen van diefstal van een sporttas.
2. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit voortvloeit (zie **ACHTERGROND**, onder 1.).
3. Op vrijdag 30 november 1995, om 10.52 uur, deed de heer B. aangifte van diefstal van zijn tas. Daarbij verklaarde hij dat hij om omstreeks 10.00 uur door zijn overbuurvrouw was aangesproken. Zij had hem verteld dat zij een man, vermoedelijk van Turkse afkomst, de tas met kleding die de heer B. in verband met een verhuizing om 09.45 uur voor zijn huis had gezet, had zien pakken en vervolgens ermee had zien weglopen. De heer B. had haar niet naar een signalement gevraagd. Even daarvoor had hij namelijk een man, vermoedelijk van Turkse afkomst, voor de woning heen en weer zien lopen. De heer B. gaf aan dat de man tussen de 45 en 50 jaar was, een lengte had tussen de 1.78 m tot 1.85 m, dat hij voorts een fors

postuur, bol gezicht en kort grijzend haar had, ongeschoren was, sigaretten rookte en vermoedelijk een grijze jas droeg. De aangever deelde mee dat hij vermoedde dat hij dezelfde man had gezien als zijn overbuurvrouw. Na deze aangifte te hebben gedaan, meldde de heer Z., eveneens woonachtig of verblijvende op het adres van aangever B., dat een postbode hem op basis van het door B. opgegeven signalement had verteld waar

de vermoedelijke verdachte woonde. Daarop is de politie op dezelfde dag naar het opgegeven adres gegaan. Aangekomen op het adres van verzoeker, troffen de politieambtenaren een man aan die enigszins voldeed aan het hun opgegeven signalement en vroegen zij hem, voordat zij in diens woning het gesprek voortzetten, of hij een tas had meegenomen. Daarmee merkten zij op dat moment verzoeker aan als verdachte.

4. De politie baseerde de verdenking jegens verzoeker op een signalement dat afkomstig was van een postbode die zelf geen getuige van de diefstal was geweest, maar het signalement had vernomen van Z., die op zijn beurt het signalement had vernomen van B., die de diefstal zelf niet had waargenomen. Dít signalement bevatte op zich zelf genomen voldoende uitzonderlijke kenmerken op grond waarvan een voldoende beperkt aantal personen aan deze beschrijving kon voldoen. De politie vond dat verzoeker enigszins aan het signalement voldeed. Daarmee stond echter nog onvoldoende vast dat verzoeker ook de man betrof die de heer B. heen en weer had zien lopen. Daaruit vloeit voort dat in nog mindere mate vaststond dat het signalement van verzoeker de man betrof die de tas had weggenomen en die alleen door de ooggetuige was waargenomen. Om die reden had de politie het signalement dienen te verifiëren bij deze ooggetuige, van wie zij wist dat deze de overbuurvrouw was van de aangever B. en derhalve gemakkelijk en snel was te bereiken. De politie heeft dit niet gedaan. Gelet op deze feiten en omstandigheden moet worden geoordeeld dat de politie niet voldoende grond had om verzoeker als verdachte aan te merken. De onderzochte gedraging is niet behoorlijk. II. Ten aanzien van het binnentreden

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de politie zijn woning is binnengetreden zonder zich vooraf te legitimeren, dereden van het bezoek te vermelden en hem toestemming te vragen.

2. Een politieambtenaar die met toestemming van de bewoner een woning wenst binnen te treden, vraagt voorafgaand aan het binnentreden diens toestemming. De toestemming moet blijken aan de ambtenaar die wenst binnen te treden. Tevens is deze ambtenaar verplicht om zich voorafgaand aan het binnentreden te legitimeren, en mededeling te doen van het doel van het binnentreden.

Indien twee of meer personen voor hetzelfde doel in een woning binnentreden, rusten deze verplichtingen slechts op degene die bij het binnentreden de leiding heeft (zie **ACHTERGROND**, onder 2.). Slechts in het geval van de in de wet genoemde uitzondering, hoeft aan de genoemde verplichtingen niet te worden voldaan (zie **ACHTERGROND**, onder 3.).

3. De korpsbeheerder deelde mee dat de betrokken politieambtenaren in uniform waren gekleed, en dat hun niet was gevraagd zich te legitimeren. Voorts deelde hij mee dat de ambtenaren toestemming hadden gekregen om de woning binnen te treden. Ambtenaar M. deelde mee dat legitimatie niet had plaats gevonden omdat hij en zijn collega in uniform waren geweest en gelet op de als zodanig herkenbare dienstauto die buiten stond.

4. In zijn aanvullende reactie deelde verzoeker mee dat zijn echtgenote wel degelijk de

politie om legitimatie had gevraagd. Op dit punt staan de verklaringen van verzoeker en de politie tegenover elkaar. Wat daar echter van zij, vast staat dat de politie zich voorafgaand aan het binnentreden niet heeft gelegitimeerd. Dit is gelet op hetgeen hiervoor onder 2. is opgenomen niet juist. De leidinggevende politieambtenaar had zich voorafgaand aan het binnentreden ambtshalve behoren te legitimeren, ongeacht of hem daarnaar werd gevraagd. Het feit dat beide politieambtenaren in uniform waren gekleed en dat zij hun politieauto voor de deur hadden staan, deed aan de verplichting zich te legitimeren niet af. De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

5. Ten aanzien van de mededeling van het doel van binnentreden, alsmede ten aanzien van de toestemming, deelde de betrokken ambtenaar M. mee dat hij en zijn collega verzoeker hadden uitgelegd waarom zij aan de deur kwamen en dat zij graag binnen verder wilden praten, omdat niet iedereen hoefde te zien of te horen waarvoor zij kwamen. Daarna werden zij binnengelaten, aldus M.

6. Daarmee staan de verklaringen van verzoeker en van de politie op dit punt tegenover elkaar, zonder dat van feiten en omstandigheden is gebleken op grond waarvan de ene verklaring meer aannemelijk is dan de andere. Om die reden moet de Nationale ombudsman zich op deze punten van een oordeel onthouden. III. Ten aanzien van de bejegening

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de politie hem voorafgaand aan het binnentreden slechts heeft gevraagd: "Waar is de tas die je gestolen hebt?", waardoor hij zich overigens gediscrimineerd voelde.

2. De korpsbeheerder deelde hierop mee dat klager niet gediscrimineerd is en dat hij zich wel kon voorstellen dat verzoeker de zakelijke toon van de betrokken ambtenaren als onplezierig heeft ervaren. Een dergelijke toon acht de korpsbeheerder vaak noodzakelijk om het gewenste doel te bereiken. Betrokken ambtenaar M. deelde mee dat van een bitse toon geen sprake was geweest.

3. Vast staat dat de politie voorafgaand aan het binnentreden verzoeker op enige wijze heeft gevraagd naar de tas. Indien de politie voorafgaand aan het binnentreden slechts zou hebben gevraagd waar de tas was die verzoeker had gestolen, zou dit moeten worden afgekeurd. Immers, in die bewoordingen zou de verdachte reeds als dader zijn aangemerkt. Niet is echter komen vast te staan op welke wijze de politieambtenaren verzoeker precies naar de tas hebben gevraagd. Evenmin is komen vast te staan, of is het al dan niet aannemelijk geworden of de politie, naast de vraag naar de tas, nog andere relevante mededelingen heeft gedaan, of vragen heeft gesteld. Daarmee staan de verklaringen van verzoeker en van de betrokken politieambtenaar op dit punt tegenover elkaar. Uit het onderzoek zijn geen feiten of omstandigheden naar voren gekomen op grond waarvan de ene verklaring meer aannemelijk is dan de andere. Om die reden dient de Nationale ombudsman zich ook op dit punt van een oordeel te onthouden. IV. Ten aanzien van de huiszoeking

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de politie zonder toestemming een huiszoeking in

zijn woning heeft verricht. Hij gaf aan dat de oudste politieagent zelfstandig de kasten en laden in de woonkamer ging doorzoeken. Daarnaast ging hij de kelder doorzoeken en een kast boven, waar hij verzoeker was gevolgd naar de slaapkamer.

2. De betrokken ambtenaar deelde in zijn rapportage van 30 november 1995 mee dat de vrouw van verzoeker, ter ondersteuning van de ontkenning van verzoeker dat hij geen tas gestolen had, enkele kasten open trok en zelfs verlichting in die kasten aan deed om te laten zien dat daar geen tas lag. Zij hadden van een afstand oppervlakkig in de kast gekeken, maar zij hadden niet in de kast gekeken of aan spullen in de kast gezeten. Hoewel ze de hele woning mochten doorzoeken van verzoekers echtgenote, hadden zij dat niet gedaan, aldus M. in zijn rapportage. Verzoekers echtgenote heeft niets anders geopend dan kasten in de woonkamer en de kelderkast. M. ontkende dat hij en zijn collega boven en in de keuken waren geweest.

3. De verklaringen van verzoeker en de politie staan ook op dit punt

tegenover elkaar. Er zijn geen feiten of omstandigheden gebleken op grond waarvan de verklaring van de een meer aannemelijk is dan die van de ander. Ook op dit punt dient de Nationale ombudsman zich daarom van een oordeel te onthouden.

. Ten aanzien van de confrontatie

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de politie hem heeft meegenomen naar de plaats van de diefstal en hem daar publiekelijk heeft geconfronteerd met de getuige.

2. Verzoeker heeft in zijn klachtbrief van 6 juni 1996 aangegeven dat hij met de politie was meegegaan vanuit onwetendheid over zijn rechten en plichten en vanuit respect voor het politiewerk. Hij vroeg zich af waarom de agenten hem niet op de mogelijkheid hadden gewezen om op het politiebureau een confrontatie aan te gaan.

3. Vast staat dat verzoeker toestemming heeft gegeven voor een confrontatie. In een mutatierapport heeft de politie meegedeeld dat zij voor een confrontatie had gekozen, omdat verzoeker en zijn vrouw wilden weten wie de politie had verteld dat verzoeker de tas had gestolen. Voorts heeft de politie in dit mutatierapport meegedeeld dat zij voor een confrontatie had gekozen om zeker te weten te komen of verzoeker de dader was. Indien hij het niet was, hadden de politieambtenaren kunnen afzien van aanhouding van verzoeker.

4. Hiervoor onder I. is geoordeeld, dat de politie verzoeker ten onrechte als verdachte heeft aangemerkt. Daarmee heeft zij eveneens ten onrechte verzoeker gevraagd mee te gaan voor een confrontatie met een niet-oogetuige. Immers, op diwijze heeft de politie op een voor verzoeker belastende manier gewenst zekerheid te verkrijgen omtrent de verdachte. In plaats daarvan had zij echter (eerst) bij de ooggetuige moeten informeren naar het signalement. Indien verzoeker aan dat signalement had voldaan, had eventueel een confrontatie kunnen plaatsvinden. Aan het voorgaande doet niet af dat verzoeker toestemming heeft gegeven voor een confrontatie, wat overigens ook zij van verzoekers inzicht in de consequenties van die toestemming. De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk. VI. Ten aanzien van excuses

1. Verzoeker klaagt er ook over dat de politieambtenaren, nadat de getuige had kenbaar

gemaakt dat hij verzoeker niet als de vermeende dader herkende, geen excuses heeft gemaakt. Hij had verwacht dat de politie hem tenminste een hand zou hebben gegeven.

2. De betrokken ambtenaar M. deelde in zijn reactie mee dat hij en zijn collega verzoeker na de confrontatie hebben thuisgebracht, en dat zij verzoeker tijdens de rit hebben uitgelegd waarom het zo was verlopen en voorts hebben gezegd dat het erg vervelend was. Voorts deelde politieambtenaar M. mee dat verzoeker in de auto had verteld het ten aanzien van de buurt niet leuk te vinden in de politieauto te zitten. Om die reden, aldus M., heeft hij en/of zijn collega verzoeker opzettelijk na het uitstappen een hand gegeven. Voor het maken van excuses was in dit geval geen reden geweest, aldus de korpsbeheerder, omdat verzoeker op goede gronden als verdachte was aangemerkt en na het onderzoek niet meer.

3. Indien de politie bij een burger aan huis komt, deze burger aanmerkt als verdachte, binnentreedt en de bewoner als verdachte meeneemt ter confrontatie, grijpt zij daarmee aanzienlijk in in de persoonlijke levenssfeer van deze burger. Indien betrokkene na het verrichten van enige onderzoeksactiviteiten door de politie niet meer als verdachte wordt aangemerkt, mag van de politie worden verwacht dat zij hem excuses aanbiedt voor het ondervonden ongemak, ook als naar haar oordeel betrokkene eerder terecht als verdachte was aangemerkt. Het aanbieden van excuses behoort expliciet te gebeuren. In dit verband is het geven van een hand ten afscheid niet voldoende, daargelaten of dat in dit geval al dan niet is gebeurd. Voldoende staat vast dat in dit geval geen excuses, als hiervoor bedoeld, zijn gemaakt. Dit is niet juist. De onderzochte gedraging is daarmee op dit punt niet behoorlijk. VII. Ten aanzien van de behandelingduur van verzoekers klacht

1. Op 29 december 1995 diende verzoeker bij de korpsbeheerder een klacht in over het politieoptreden. Nadat een gesprek tussen de onderdeelchef en verzoekers gemachtigde had plaatsgevonden, deelde de onderdeelchef bij brief van 13 mei 1996 aan de gemachtigde mee dat de klacht van 29 december 1995 als afgedaan werd beschouwd, nu de kwestie naar de mening van verzoekers gemachtigde voldoende aandacht zou hebben gekregen. Daarmee werd de behandeling van de klacht tussentijds beëindigd. Per brief van 23 mei 1996 deelde verzoekers gemachtigde aan de korpsbeheerder mee dat hij geenszins van mening was geweest dat de klacht voldoende aandacht had gekregen en dat de klacht niet als afgedaan kon worden beschouwd. In aanvulling op deze brief zond de gemachtigde bij brief van 6 juni 1996 een schriftelijke reactie van verzoeker toe. Deze reactie is door de korpsbeheerder als klacht in behandeling genomen.

2. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps GelderlandMidden tot het moment dat hij zich op 18 februari 1997 tot de Nationale ombudsman wendde, niet inhoudelijk heeft gereageerd op zijn klacht van 6 juni 1996.

3. De korpsbeheerder deelde mee dat een reden voor het uitblijven van een inhoudelijke reactie onder andere was gelegen in een kwalitatief onwenselijk niveau van de behandeling van de klacht in de beginfase.

4. Ingevolge de Klachtenregeling optreden politieambtenaren Gelderland-Midden geldt voor een afhandeling van een klacht waarbij geen klachtencommissie is ingeschakeld een afdoeningstermijn van acht weken (zie **ACHTERGROND**, onder 4.).

5. De termijn voor afhandeling van de klacht van 6 juni 1996 eindigde op 1 augustus 1996. Op 18 februari 1997, bijna 29 weken na de uiterste afdoeningstermijn, had verzoeker nog steeds geen enkele reactie ontvangen, ondanks het feit dat hij de korpsbeheerder twee keer had gerappelleerd. Evenmin was hem meegedeeld dat de uiterste datum van afhandeling niet kon worden gehaald (zie **ACHTERGROND**, onder 4.). Dit is niet juist, te meer niet omdat de eigenlijke klacht al dateert van 29 december 1995. De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk. **CONCLUSIE** De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem), is gegrond ten aanzien van het aanmerken van verzoeker als verdachte, het niet legitimeren bij het binnentreden, de confrontatie, het niet maken van excuses en de behandelingsduur van de klacht, terwijl ten aanzien van de mededeling van het doel van binnentreden, de toestemming voor het binnentreden, de bejegening en de huiszoeking, geen oordeel wordt gegeven. **BIJLAGE ACHTERGROND**

1. Artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering luidt, voor zover hier van belang, als volgt:

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit." Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

2. Artikel 1 van de Algemene wet op het binnentreden luidt als volgt:

"Degene die bij of krachtens de wet belast is met de opsporing van strafbare feiten of enig ander onderzoek, met de uitvoering van een wettelijk voorschrift of met het toezicht op de naleving daarvan, dan wel een bevoegdheid tot vrijheidsbeneming uitoefent, en uit dien hoofde in een woning binnentreedt, is verplicht zich voorafgaand te legitimeren en mededeling te doen van het doel van het binnentreden. Indien twee of meer personen voor hetzelfde doel in een woning binnentreden, rusten deze verplichtingen slechts op degene die bij het binnentreden de leiding heeft. (...)

3. Een persoon in dienst van een bestuursorgaan die zich ingevolge het eerste lid legitimeert, toont een legitimatiebewijs dat is uitgegeven door of in opdracht van dat bestuursorgaan. Het legitimatiebewijs bevat een foto van de houder en vermeldt diens naam en hoedanigheid. Indien de veiligheid van de houder van het legitimatiebewijs vordert dat zijn identiteit verborgen blijft, kan in plaats van zijn naam zijn nummer worden vermeld.

4. De persoon, bedoeld in het eerste lid, die met toestemming van de bewoner wenst

binnen te treden, vraagt voorafgaand aan het binnentreden diens toestemming. De toestemming moet blijken aan degene die wenst binnen te treden."

3. Artikel 1. tweede lid van deze wet luidt als volgt:

"Indien de naleving van de in het eerste lid bedoelde verplichtingen naar redelijke verwachting ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van personen of goederen feitelijk onmogelijk is dan wel naar redelijke verwachting de strafvordering schaadt ten aanzien van misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan, gelden deze verplichtingen slechts voor zover de naleving daarvan in die omstandigheden kan worden geveerd."

4. In de Klachtenregeling politieregio Gelderland-Midden zijn onder meer de hierna volgende artikelen opgenomen. Artikel 9 van deze Klachtenregeling luidt als volgt:

"1. De afronding van de formele bemiddeling van de klacht vindt plaats binnen 5 weken.

2. De formele behandeling van de klacht vindt plaats binnen 8 weken en binnen 12 weken bij inschakelen van de klachtencommissie door de korpsbeheerder.

3. Indien de afdoening niet binnen de hiervoren genoemde termijnen kan plaatsvinden, wordt hiervan mededeling aan de indiener van de klacht en de betrokken ambtenaar gedaan met opgaaf van redenen. Daarbij wordt tevens aangegeven binnen welke termijn alsnog afdoening te verwachten valt." Artikel 30 van deze Klachtenregeling luidt als volgt:

"Afronding bij niet-geslaagde formele bemiddeling (...)

4. De korpschef stelt zijn advies over de klacht, gehoord de districtschef, op schrift en zendt de rapportage zo spoedig mogelijk aan a. de burgemeester (...)" Artikel 31 van deze Klachtenregeling luidt als volgt:

"Advies burgemeester De burgemeester, bedoeld in artikel 30, lid 4, onder a, zendt zijn advies, tezamen met de bevindingen naar aanleiding van het ingesteld onderzoek zo spoedig mogelijk aan de korpsbeheerder."